

WOJEWÓDZKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO
MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA

Nie przyznaje się połówek punktów.

W zadaniach, za które przewidziano maksymalnie jeden punkt, wymagana jest odpowiedź w pełni poprawna.

Punkty przyznaje się za każdą poprawną merytorycznie odpowiedź, nawet jeśli nie została uwzględniona w schemacie oceny.

Numer zadania	Poprawna odpowiedź			Liczba punktów
1.	Np.: Zdenerwowany lękliwością Papkina Cześnik demaskuje tchórzostwo towarzysza. Krytykuje jego przechwałki dotyczące bohaterskiej, pełnej ofiarności postawy w walce z robotnikami naprawiającymi mur graniczny. Udający pewność siebie i zarozumiały Papkin z kolei wyraża dumę z własnego męstwa (lub: kłamie na temat swego udziału w bójce), choć nie brał udziału w bójce z murarzami zatrudnionymi przez Rejenta. Wynika to z obawy przed gniewem Cześnika, u którego jest zadłużony.			1 p. za określenie postawy obu bohaterów wobec zaistniałej sytuacji. 1 p. za odwołanie się do faktów i emocji postaci w formie 3-4 zdań. Razem: 2 p.
2.	rodzaj literacki		gatunek literacki	Po 1 p. za poprawne wypełnienie każdej kolumny tabeli. Razem: 2 p.
	dramat		komedia	
	cechy rodzaju literackiego		cechy gatunku literackiego	
	- tekst przeznaczony do wystawienia na scenie - obecność tekstu głównego (dialogi i monologi postaci) oraz pobocznego (didaskaliów) - podział na akty i sceny		- pozytywne zakończenie - komizm postaci, sytuacji i języka - pogodny, wesoły nastrój	
3.	Papkin		Cześnik	Po 1 p. za poprawne wypełnienie każdej kolumny tabeli (w każdej komórce powinny być przynajmniej dwie informacje). Razem: 2 p.
	Ubiera się zgodnie z modą francuską: krótkie spodnie, buty do pół łydki, tupet i harcopf, kapelusz, pistolety	wygląd	Typowy szlachcic Sarmata: nosi żupan, kontusz i karabelę	
	gadatliwy, panikarz, histeryk	temperament	porywczy, gwałtowny, pobudliwy	
	tchórzliwy, kłamliwy, o bogatej wyobraźni, pomysłowy	charakter	kłótniwy, pieniacz, dobroduszny, szczery, otwarty, z poczuciem humoru	
	pewny siebie, zalotny	stosunek do kobiet	nieśmiały, niezdarny	

4.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komizm <u>postaci</u>, np.: śmieszą Rejent i Cześnik zestawieni na zasadzie przeciwieństwa – jeden z pozoru spokojny, milczący, powściągliwy, a drugi reagujący natychmiast, w gorącej wodzie kąpany; - komizm <u>sytuacji</u>, np.: pisanie testamentu przez Papkina, który przypuszczając, że został otruty, zapisuje w spadku m.in. swoją szablę Artemizę rycerzowi, który postawi pomnik na jego grobie; - komizm <u>języka</u>, np.: śmieszne są napuszone zdania wypowiedziane przez Papkina np. w trakcie starań o względy Klary; powiedzonka Cześnika („Mocium panie”) i Rejenta („Niech się dzieje wola nieba, z nią się zawsze zgadzać trzeba”). 	<p>1 p. za poprawne nazwanie trzech rodzajów komizmu i podanie odpowiednich przykładów z utworu.</p>
5.	<p>a) C b) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anafora, np. <i>lubi się..., lubi się...</i>, służy zestawieniu różnych pasji, upodobań, którym oddają się ludzie, z zamiłowaniem do poezji i wskazaniu wyjątkowości tej ostatniej - epitet/ epitet metaforyczny, np. <i>zbawiennej poręczy</i>, akcentuje wyjątkowe znaczenie postawy zakładającej niezwykłość świata/poezji i niepewność w jego/jej poznawaniu 	<p>a) 1 p. za wskazanie poprawnej odpowiedzi. b) po 1 p. za właściwe nazwanie środka stylistycznego, podanie przykładu oraz określenie funkcji. Razem: 3 p.</p>
6.	<p>Np.:</p> <p>Podmiot liryczny zastanawia się nad znaczeniem słowa <i>poezja</i> już od dłuższego czasu (świadczy o tym powtórzenie <i>nie wiem i nie wiem</i>), ale wciąż nie może go znaleźć. Paradoksalnie jednak jest to dla niego punkt oparcia, tak jak poręcz, jest jego wybawieniem. Podobnie jak Sokrates, który stwierdził: <i>Wiem, że nic nie wiem</i>, uważa, że zdefiniowanie, czym jest poezja, ogranicza możliwość rozwijania wiedzy o niej.</p>	<p>1 p. za właściwą interpretację fragmentu i odniesienie do wskazanego kontekstu.</p>
7.	B	<p>1 p. za wskazanie poprawnej odpowiedzi.</p>
8.	<p>Np.:</p> <p>Kiedy podszedł bliżej, spostrzegł, że <u>na kamieniu leżała jaszczurka</u>, która smacznie spała, rozkoszując się ciepłem letniego popołudnia.</p>	<p>1 p. za poprawne zbudowanie wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania.</p>
9.	<p>Np.:</p> <p>Tytuł <i>Ziele na kraterze</i> należy odnieść do całego pokolenia córek autora książki – Krystyny i Marty – ludzi urodzonych po I wojnie światowej, którzy musieli wkraczać w dorosłość w latach II wojny i okupacji. Świat był wówczas podobny do krateru po wybuchu wulkanu – wulkanu, czyli wojny, która rozpoczęła się wkrótce ponownie, przynosząc zagładę. Zatem <i>ziele</i> symbolizuje tu młode pokolenie, które nawet w ekstremalnie trudnych, niebezpiecznych czasach potrafi przetrwać. Krater natomiast stanowi symbol śmierci, kataklizmu, wojny.</p>	<p>1 p. za poprawne zinterpretowanie dwóch symbolicznych elementów tytułu książki. 1 p. wypowiedź w formie czterech zdań. Razem: 2 p.</p>

10.	<p>Np.: - W książce zostały przedstawione wydarzenia, które autor obserwuje w swoich czasach, np.: przebieg II wojny światowej, decyzje władz polskich w czasie okupacji, życie jego córek i żony; - Wańkowicz relacjonuje fakty z własnego życia, np. opowiada o szczegółach nauki w zrusyfikowanej szkole, do której jako młody chłopak uczęszczał.</p>				Po 1 p. za sformułowanie trafnego argumentu i zilustrowanie go przykładem. Razem: 2 p.
11.	nazwisko mężczyzny	nazwisko żony	nazwisko córki		1 p. za poprawne utworzenie nazwisk osób
	Wańkowicz	Wańkowiczowa	Wańkowiczówna		
	Sienkiewicz	Sienkiewiczowa	Sienkiewiczówna		
12.	<p>Np.: a) Bucefał to Rosjanin będący nauczycielem historii w szkole, w której uczył się M. Wańkowicz. b) Podrzucony bukiet biało-czerwonych róż symbolizował patriotyzm polskiej młodzieży, którą nauczał Bucefał. Był on oznaką wdzięczności za to, że nauczyciel nie próbował jej rusyfikować.</p>				Po 1 p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi w punkcie a) i b). Razem: 2 p.
13.	<p>1. – zdanie główne 2. wobec 1. – zdanie współrzędne łączne 3. wobec 2. – zdanie podrzędne okolicznikowe przyczyny 4. wobec 3. – zdanie podrzędne okolicznikowe sposobu</p>				1 p. za poprawne sporządzenie wykresu zdania wielokrotnie złożonego. 1 p. za poprawne nazwanie poszczególnych zdań składowych. Razem: 2 p.
14.	<p>Np.: Mały Książę zauważył, że na jego planecie nie ma tygrysów. Powiedział im jeszcze, że są piękne, lecz próżne.</p>				1 p. za poprawne przekształcenie zdań.
15.	C				1 p. za poprawne zaznaczenie odpowiedzi.
16.	<p>Np.: Baśniowość utworu <i>Mały Książę</i> wiąże się przede wszystkim z panującym nastrojem tajemniczości, występowaniem elementów fantastycznych, motywem wędrówki głównego bohatera, mówiącymi zwierzętami.</p>				1 p. za poprawne wyjaśnienie baśniowości utworu i podanie odpowiednich trzech przykładów.
17.	<p>W utworze Sławomira Mrożka <i>Baba</i> występuje narracja <u>pierwszoosobowa</u>. Narrator to <u>uczestnik</u> wydarzeń, jego wiedza jest <u>ograniczona</u>, dlatego <u>subiektywnie</u> ocenia przedstawiane wydarzenia.</p>				1 p. za poprawne uzupełnienie wszystkich luk.
18.	<p>Np.: Groteska przedstawia świat absurdalny i zniekształcony, w którym zdarzenia i zachowania ludzkie są wyolbrzymione.</p>				1 p. za poprawne wyjaśnienie sformułowania w formie zdania złożonego.

19.	Np.: Kontrast uwidacznia się przede wszystkim w: sposobie życia, traktowaniu innych, uznawanych wartościach.	1 p. za podanie trzech elementów kontrastowych.
20.	Neron, Marek Winicjusz, Chilon Chilonides	1 p. za poprawne podanie trzech postaci.
21.	Np.: Marek Winicjusz to syn starszej siostry Petroniusza. Był całkowitym przeciwieństwem swojego wuja –nie interesował się poezją i śpiewem, lubił natomiast walczyć na wojnie. Ukochany Ligii, swoją miłość potwierdził największym poświęceniem. Przeżycia związane z walką o ukochaną, zetknięciem się z chrześcijanami uczyniły z bohatera zupełnie innego człowieka.	1 p. za napisanie wypowiedzi w formie notatki. 1 p. za uwzględnienie czterech informacji o bohaterze – postaci z zadania 19. 1 p. za napisanie wypowiedzi w formie czterech zdań. 1 p. za wypowiedź bezbłędną (brak błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych). Razem: 4 p.
22.	Np.: cecha: stosowanie niepoprawnej konstrukcji z przyimkiem „dla” przykład: Kup dla mnie. cecha: używanie mianownika rzeczownika zamiast wołacza przykład: Ania, zrób zakupy.	Po 1 p. za podanie cechy i zilustrowanie jej odpowiednim przykładem. Razem: 2 p.
23.	Np.: niedaleko pada jabłko od jabłoni – Krysia i Marta Wańkowicz; podobnie jak ojciec były utalentowane literacko, jako młode dziewczyny pisały felietony z rowerowej eskapady po Europie; jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie – bohaterowie <i>Zemsty</i> – Cześnik i Rejent; sąsiedzi, którzy robili sobie na złość, knuli przeciwko sobie, odwzajemniali sobie złośliwości; głos wołającego na puszczy – Pustelnik, bohater <i>Balladyny</i> ; bez skutku starał się przekonać Balladynę do zmiany postawy; w gorącej wodzie kąpany – Cześnik Raptusiewicz; raptus, gwałtownik; odrodzić się jak Feniks z popiołów – Marek Winicjusz; zepsuty rzymski patrycjusz przeszedł metamorfozę i zmienił się w pokornego chrześcijanina.	Po 1 p. za poprawne podanie bohatera i właściwe uzasadnienie wyboru. Razem: 5 p.

24.	REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI		0-2 p.	Razem: 20 p.
	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.		2 p.	
	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia - inny niż forma. W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.		1 p.	
	Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).		0 p.	
	ELEMENTY RETORYCZNE		0-5 p.	
	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.		0 p.	
	Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.		1 p.	
	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.		2 p.	
	Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.		3 p.	
	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.		4 p.	
	Pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.		5 p.	
	KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE		0-2 p.	
	Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur konkursowych. Poprawność rzeczowa.		2 p.	
	Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur konkursowych.		1 p.	
	KOMPOZYCJA TEKSTU		0-2 p.	
	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity, zwrot do adresata, podpis.		2 p.	
	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity, zwrot do adresata, podpis. Dopuszczalne łącznie dwie usterki w zakresie spójności.		1 p.	

STYL		0-2 p.			
Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.		2 p.			
Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.		1 p.			
JĘZYK		0-4 p.			
Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4 bł. jęz.	5-6 bł. jęz.	7-9 bł. jęz.	
	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9	
	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9	
	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	
ORTOGRAFIA		0-2 p.			
Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.		2 p.			
2–3 błędy ortograficzne.		1 p.			
INTERPUNKCJA		0-1 p.			
Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.		1 p.			
Uwagi: <ul style="list-style-type: none">W pracy krótszej od wyznaczonej objętości ocenie podlegają kryteria: realizacja tematu wypowiedzi, elementy retoryczne oraz kompetencje literackie i kulturowe. W pozostałych kryteriach uczeń otrzymuje 0 p.Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 p. w kryterium realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 p.Jeśli praca jest nie na temat, uczeń otrzymuje 0 p.Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, uczeń otrzymuje 0 p.Jeżeli praca jest napisana w innej formie niż list otwarty z elementami rozprawki – 0 p. za całą wypowiedź.					

Razem: 60 punktów